

Predplata u Šibeniku:
Pojedini broj stoji 4 para.
Na kuću 6 para.
Predplata van Šibenika:
na godinu 8 Kr.,
na po godinu 4 Kr.

Vlastnik,
izdavaatelj i odgovorni urednik:
VLADIMIR KULIĆ.

HRVATSKA RIEČ

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Pisma i predplate šalju se uredništvu. — Nefrankirana se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju. — Oglasi se tiskaju po 20 para, priobćena, zahvale, itd. po 40 para redak ili po pogodbi.

Tiskarnica
Ivan Staginac
Trg Sv. Ivana.

Šibenik, 18. srpnja.

Približavaju se občinski izbori, koji će odlučiti za šest godina koji i kakovi će ljudi upravljati občinskim dobrom. Ne samo, nego će isti za šest godina odlučivati o svemu, što zasieca u blagostanje, napredak i prosvjetu obćinara. Da je ovako zna svak, tko razmišlja nad obćim dobrom. Obćina je autonomno tielo, u mnogim stvarima ima veću moć od ijedne druge javne ustanove. Obćina dobro upućena, dobro vodjena, može stvarati čudesna na svakom, a navlastito na ekonomičnom polju.

Naša Dalmacija do pred koju godinu nije se mogla pohvaliti svojim obćinama. Obćine su bile smatrane skoro svukud kao uredi baštini, odakle su stanovite klike gospodarile občinskim dobrom kako su htjele. Obćinski se novac razsipao, a za obćenitost nije se brigalo. — U ekonomičnom pogledu obćine, koje su mogle biti na spas puka, nisu uradile skoro ništa koristna, a jesu napravile ogroman dug na ledja naše i tako siromašne pokrajine.

Da je taj dug učinjen u svrhu koje korisne investicije, ni po jada, ali je zlo i žalostno, što se zna, da su se mnoge obćine upropastile za to, jer su služile lićnim svrham, lićnoj koristi stanovitih uprava.

U Dalmaciji ima mnogo toga gnijleza. Vrhgorac, Muć, Lećevica, itd. itd. svakomu su poznati, ako po ničemu, a ono po tomu, što ih Morsupurgovo „Jedinstvo“ branilo i brani.

Eto u tomu imamo putokaz. Jest, „Jedinstvo“ može služiti svakomu razumnomu kao trublja opomene, čega i koga da se čuva. Što „Jedinstvo“ preporučuje, to je sigurno kompromitovano, to je gnijilo, to je na štetu i dotične obćine i obćenitosti i ciele Dalmacije, svega Hrvatsva.

I obratno je istina. Što „Jedinstvo“ napada, to za stalno odgovara

koristi zemlje. I u tom je „Jedinstvo“ tako dosljedno, da se čovjek ne može prevariti. Kad bi mi dakle htjeli savjetovati, kako bi se obćinari po svoj Dalmaciji imali vladati, morali bi reći: „glasujte za sve one, na koje „Jedinstvo“ napada, a čuvajte se onih, za koje se „Jedinstvo“ zauzimalje.“

Tim bi mogli svršiti, stalni da smo dali najbolji savjet, što ga Hrvat može dati na korist ove upropaćene zemlje.

Ako predjemo na naše odnose, na odnose u Šibeniku, i tu vidimo, da je „Jedinstvo“ dosljedno svojoj zadaći trovanja našeg narodnog života. Zagovara i kod nas ono i one, koji su već poznati svoj Dalmaciji kao ljudi posve slični onima, koji su raztrovali i upropastili tolike obćine po Dalmaciji.

Jer, zašto ti ljudi ustaju u Šibeniku? Jeli ih vodi načelo? Jeli ih vodi korist obćine? Napredak njezin, prosvjetljenje puka, blagostanje obćenitosti?

Načela nemaju. Hrvatsva ni ne poznadu. Spravni su se nuditi svakomu i nudjali su se i Talijanu i Srbu i vladi samo, da bi se doćepali obćine.

U koju svrhu?

Jeli za to, da urede obćinu, da uzrade štogod na obću korist? Ali onda bi morali pokazati svojim predjašnjim životom, svojom prvašnjom upravom, da su za to sposobni. A naprotiv mi vidimo, da su učinili sve, samo nisu ništa od obće koristi. Dapače bili su doveli ovu obćinu na rub propasti, tako da ih je blagopokojni Šupuk od sebe odbacio.

Ako pogledamo redom sva naša sela, a onda i u gradu našu Goricu, Dolac, Crnicu, vidit ćemo, da je to sve bilo zapušteno kao da smo u Africi, i ako itko, a to su seljani upućeni, da se čuvaju ljudi, koji su ih kroz tolike i tolike godine tako nemilo zanemarivali u svakom pogledu.

Ovi ljudi koji ne mogu pokazati na nijedno svoje dobro djelo, sada ustaju proti današnjoj upravi, koja je više u ove dvie tri godine uradila nego oni kroz trideset. A da ih pri tom ne vodi ništa drugo, nego samo želja, da obćinskim novcem gospodare po svom starom obćaju, najbolje se vidi po svim onim niskim i gnjusnim sredstvima, koja su u borbi upotrebljavali i upotrebljavaju.

Ali sve im utaman. Sviet je progledao i odahnuo, kad se njih oslobodio. Nema razumna čovjeka koji bi im pomagao.

Nastajni izbori dokazat će ovo što mi pišemo. Zaludu je, šibenski hrvati neće dopustiti, da im gospodare ljudi bez načela, bez narodnosti i bez ljubavi za puk i njegov napredak.

Naše obrtno ribarstvo.

Iza lova srdela najznamenitije naše obrtno ribarstvo jest lov tunja, a zatim lokarada, skuša, luca i rumba. Lov tunja ima svoju osobitu važnost, te skupa sa lovom srdela sačinjavalo je od vajkada bogatstvo našeg ljetnog ribanja.

Prava otaćbina tunova jest atlantički ocean, a k nama dolaze kroz Gibraltar i Otrant. Putuje se proljeća od juga prema sjeveru, a ljeti se u protinjom pravcu povraća. Mnogobrojni dalmatinski otoci razstave jata (bašamare) tunja i oni ulaze u luke, uvale i prodore. Jata, u kojima najveći tunjevi putuju, jesu van svih otoka Dalmacije. Dogodi se, da se gdje god zaleti riba i kraju, nu to posve riedko biva; ali sasvim tim riba ne mienja pravac svog putovanja. Ovako putujući dopre do Kvarnerskih otoka i tu joj se suprotstavi Mt Promontora. Riba se razstavi. Viši bašamari udju u Riećki zaljev i povraćaju se nazad Hrvatskim primorjem i Planinskim zaljevom do Karina. Istarskom obalom ne krene niti stoti dio ribe. Na jesen tunji su ostavili naše vode, izim po koji što ih zadržai sladka voda u Novigradskom moru i od prije u našem šibenskom zaljevu.

Obzirom na lov tunja, Istra, izim Kvarnerskih otoka, nema nikakove važnosti, pošto tunj ne može da se nalazi u plitkim i mutnim vodama.

Sprave, kojim se tunji kod nas love, posve su različite od onih, što ih rabe u Italiji, a možemo reći, da i kod nas svako mjesto ima svoje osobite sprave.

Mi opažamo, da je tunjevine kod nas svake godine to manje, ali ne s razloga, što bi je u našem moru ponestajalo, već su tome drugi uzroci. Kad su našim morem plovile jedrenjače, tunj je mirno mogao da sledi svoj put i približavao se je mal ne do kraja u našim uvalama i zaljevima. Danas nije više tako. Tunj na svom putu bude hiljadu puta uplašen i preplašen od trgovačkih i ratnih parobroda, a pošto je on po svojoj naravi jako plašiv, naravno je, da se drži daleko od svih strašila i bježi iz luka, u kojima se ma kakova buka čuje.

Prije neg li su ratne torpiljarko obilazile našu Grebašticu, Nirin, Morinje, i Prokljan više se je tunja kod nas lovilo, jer bi se tunj zadržao i duže vremena u ovim uvalama. Danas naprotiv samo je obadje i bježi, kó vrelom vodom oparen.

Naše ribare od prije bi tunji čekali sbiveni u jata na „pošti“. Ribari bi ih zatvorili više puta „migavicom“, ali sada nije više tako. Tunj se raštrče i hoće se velikih „trata“, a da se riba zatvori sva, jer inače niti jednoga se više ne uhvati. Pošto se za ovakove „trate“ hoće velike glavnice, to je naravno, da je jednom samom čovjeku i siromašnom ribaru teško ju sagraditi, pošto bi moglo proći puno vremena, a da mu se glavnica uložena izplati.

Udruge za lov tunja ovome bi mogle doskočiti i tako bi pomogle, da se ribari otresu tolikih neurednosti, koje, prkoseć jedan drugomu, na lovu počine.

Razdioba mora na obćine u mnogoćem odnemaže razvitak našeg obrtnog ribarstva u obće, a onaj luca tunja napose, pošto veliki kapital, koji bi se imao uložiti, ne bi se izplatio ribanjem u samoj jednoj obćini. Kad bi se mogla promieniti današnja razdioba, sigurno bi na mnogim mjestima znatno podigla lov tunja i podpomogla bi naše svekoliko obrtno ribarstvo.

Što se pako tiće lova tunja u našem zaljevu, mi mislimo, da se ovaj ne će više podignuti. Ovaj dar darovala nam je ratna mornarica. Veliki šabakuni, koje nad Lorini zove „najboljim“ na Jadranu, t. j. oni u Mandalini braće Despota i u Krapnju Ivančića, strpani su u pojate za leglo miševina, a u liepin „leutima“ ribari mjesto da ribu i mrežu voze, voze kamenje za Crnicu.

Mi bismo hotjeli, da nam naša gospoda u Trstu i Beću kažu, koje korake misle preuzeti, a da porodice naših ribara u Krapnju, Rogoznici, Mandalini i Zatonu ne postadaju, jer je lov tunja bio jedina njihova prehrana, a njihovo imanje sastojalo se je iz ribarskih sprava i brodova. Sve ovo im je dolazkom ratne mornarice oteto, sve ovo im je ratna luka oduzela.

Što rekosmo za lov tunja, vriedi više manje i za lov lokarada, skuša, palamida, luca i rumba, te se ne ćemo posebno ovim lovom baviti; samo bi savjetovali naše ribare u Krapnju, da po-

PRIMORJE I OTOČJE šibenske županije

(Svršetak).

Na pretek bi se moglo navesti još drugih primjera, nego cijenimo, da je ovo dostatno da podkriepimo povjestnu činjenicu, t. j. da su još stari pogani Hrvati osnovali grad Šibenik, i zaposjeli mu ciele okolicu po kopnu, po primorju i na otocima.

Uzaludno bi se mućio dokazati da su navedena imena latinskoga ili romanskoga porietla, jer izvjestno znadem, da za ciele šibenske otočje Rimljani nisu imali nego jedno kolektivno ime „*Celadussa*“.

Za sami otok Murter cieni se da su ga Rimljani prozvali *Collentum*, ali nadošli Hrvati prozvaše ga *Srimie* — *Srimac* — *Srimec*, (vidi gori Sirim)

Da su hrvati, koji su se naselili po otocim i primorju, postali odmah pomorskom vlasti, imamo nesumnjiv dokaz kod longobardskoga pisca iz osmoga vieka, Pavla Diakona, koji pod god. 642 biježi, da su Hrvati „na množtvu ladja“ prevezli svoje čete na suprotnu talijansku obalu u beneventansku vojvodinu, gdje da su se izkrcali i utaborili pod gradom Sepontom“.

Mi ne ćemo istraživati, da li su u toj vojni bile upotrebljene i hrvatske šibenske ladje, dosta nam je utanačiti, da već polovicom VII. vieka Hrvati imali su vlastitu ratnu mornaricu na jadranskom moru.

Ta je mornarica odmah iza vojne u Italiji zametnula stoljetne pomorske borbe s Venecijom. O tomu ovo što kaže uvaženi mletački povjestničar *Romanin* „U toli burnim vremenima (drugoj polu VII. vieka) i radjajuća se republika mle-

tačka bi prisiljena da pograbi oružje za svoju obranu. Jer doćavši Hrvati (Slavi) s Dunava i Save na obale jadranskoga mora, gorovito dalmatinsko tlo, pa pristupnost sigurnih zakloništa, što im pružahu tolike uvale i toliki zatoni, potičaše ih na gusarenje, pa su na svojim lalhim ladjama, preplivivši to more, ne malo dodijavali Mletćanima. Već tada se je zbilo sukoba, koji no bijahu kao predteče dugim i biesnim ratovima, što će ih voditi u buduće“.

Mi doduše nemamo suvremenih izvora, iz kojih bismo mogli točno ustanoviti koji su primorski hrvati sudjelovali u tim ratovima, nego kad uvažimo da su šibensćani imali na dalmatinskoj obali po otocima najsigurnija zakloništa, i da su bili na bližjemu domaku Mletćima, ne ćemo cijenimo, zabasati, ako utvrdimo da su i oni bili uz Neretvane, kao pomorci, veoma pogibeljni Mletćiću.

kušaju lov lokarada (Scomber scomber L.) pod acetilensku svieću, s kojom bi zaisto lov bio puno oblatiji, nego li je danas sa prostom udićicom, te bi mogao da zadovolji barem potrebam grada.

Rusija.

Po najnovim oficijoznim vijestima iz Petrograda, Witte bio je imenovan ruskim poslanikom za ugovaranje mira s Japanom. Poznato je, da je on bio uvijek protivan nesrećnom ratu, do kojeg je dovela Rusiju vrtoglava politika Aleksjeva i Bezobrazova. Dobar poznavalac ruskih prilika, predviđajući do čega će doći, još u početku, kad se nalazio u Berlinu radi trgovačkog ugovora s Njemačkom, bio je pokušao da dodje u dodir s japanskim poslanikom u Londonu, u namjeri, da mirnim putem riješi rusko-japanski spor. Da mu je onda uspjelo, da su mu onda bili pri ruci oni faktori, koji se sada njemu obraćaju, mnogo šta bilo bi pristajeno ruskom narodu. Njegovo ime za to u sadašnjim prilikama dobro je jamstvo, da će pregovori o miru biti ovjencani uspjehom, i da će plemeniti Roseweltaova inicijativa postići svoju svrhu.

I bilo bi vrijeme! Dosta je krvi ruske, koja se proljeva i u samoj Rusiji i u dalekoj Mandžuriji. I ako velik, i ako ogroman, i ako jak, ruski narod treba odmora, da se preuredi. U tom času smalaksat će ubojnička desnica revolucionera. Ali za to vladajući krugovi moraju najprije da uvide, da se dojakošnjom stazom ide k razulu, k propasti. — Mir s Japanom prvi je korak, da svemu tomu doskoči; udovoljenje prevećnim ustavnim željama ruskog naroda bit će drugi.

I bilo bi vrijeme! Pobjedonosni japanski vojnici već stupiše na rusko zemljište. Pade Karsakovsk, cijeli otok Sahalin bit će do malo u japanskim rukama. Japanska ratna mornarica stisla je već Vladivostok, čije je ime značilo nešto, što je sada zakopano. Ruska vojska u Mandžuriji promijenila je zapovjednika, ali nije mogla promijeniti bojne sreće. Linjević još stoji na obrani, čeka da ga Ojama napadne. Hoće li biti bolje sreće nego Kuropaktin? Da Bog da! — Ni u evropskoj Rusiji nije bolje. — Crvena se zastava više ne vije na *Potenkinu*, ali revolucija zato još dalje hara. Knez Šuvalov, nasljednik velikog kneza Sergija u Moskvi, bio je ubiven, jer je sledio stope svoga predšastnika. U Kavkazu, u svim ruskim gradovima narod se buni, vojnici pucaju, dižu se vješala. Ove prilike zahtjevaju, da ylada dodje do razbora da se narod umiri.

Koji su u Europi gledali zavidnim okom rusku silu, pred tolikim ruskim neredima, podigoše svoju oholu glavu, pruživši svoju pohlepnu ruku, da se okoriste časovitom nevoljom svoga starog strašila. I Francuska morala je da popusti Njemačkoj. A što tek čeka Slavenu u Austriji i izvan Austrije od biesne sile njemačke bujice?

I zato je vrijeme, da se uzpostavi mir za granicom, da se umire duhovi u zemlji. Vrijeme je da ruski narod stupi stazom slobode i kulture, da izpuni, zadržu što mu je u čovječanstvu namijenjena. *fis.*

Izborna kronika.

Poznato je već svakomu, da se u našoj občini vodi borba, i to s jedne strane ljudi — ortaci Šarića, Borčila i Rore, a predvođeni braćom Iljadica, s druge strane ljudi, koji ne će da dopuste, da takovi udju opet u občinu s razloga, što su oni kroz trideset godina na občini pašovali, ili da na nju dodju obogatili na štetu ciele občine, zanemarivši puk i njegova sela, zanemarivši sve, što je moglo taj puk pridignuti i prosvietiti i njegovu hrvatsku svijest učvrstiti.

Obćinari dakle stoje sada pred jednim samim pitanjem i odabirom: ili da dodju na občinu ti stari njegovi gulikože, ili da na nju dodju mladi ljudi hrvatske stranke, koji otvoreno razviše hrvatski barjak i dokazaše, da ih je volja raditi i pošteno občinom upravljati.

Kad se je ova borba započela, narod je iz početka bio iznebuhan i neodlučan. „Hrvatska Rieč“ razbistrila mu je po malo sve, kako stoji, uzprkos zlobnome pisanju Morpurgova „Jedinstva“ u Splitu, koje je sve izvrćalo i crnu družbu branilo i narodu je preporučivalo. — Crna je družba našla jedino utočište kod tog lista, koje je uvijek pisalo na štetu Šibenika; kod drugih listova našla je svugdje vrata zatvorena, jer svugdje po Dalmaciji i van Dalmacije znadu da je njoj do poštenja i do hrvatstva, koliko do lanjskog sniega.

I narod je ove obćine pogledao. Našla se kō jedna duša na okupu grad i sva primorska sela, koja ne bi od naše stranke odstupila za sve blago ovoga svijeta, pa da su Iljadići i crna njihova družba što puta mogućniji.

I u zagori, koja je u početku, pa možemo reći, do tu skoro, kolebala radi silnih obećanja i spleta crne družbe, sve se preokrenulo; i tu je narod upoznao zlobu i sebičnost kremenjaka, pa se stao od njih ođalečivati, kao od neprijatelja. I zaista to su pravi narodni neprijatelji, jer traže narod samo onda, kad ga trebju radi svojih interesa, a kad ga ne trebju, onda mu naprosto kažu, da je marva.

U prošlom broju iztaknuh smo, kako stoje naša sela, kako će glasovati do koji dan na izborima, te svak po tomu može vidjeti, da je sva snaga izbornika na strani današnje obćinske uprave.

I kršno se naše Zagorje prenulo. Od Bilica preko Trtra do Brnjice jedan se čuje glas: svi uz stranku, u kojoj je načelnik i zastupnik šibenski. Nema tu više nijednog, ni mlada, ni stara, a da nije složan i oduševljen za pravo hrvatsvo. Sve to pošteno čuti, sve odbija od sebe glupa obećanja i mito.

Crna družba sama je sebi izkopala grob kod tog naroda. Ona mu je sama otvorila oči svojim sumnjivim ponašanjem, svojim čestim upadanjem u sela, svojim mitom i obećavanjem. Narodu se zgađilo, dokazao je, da nije marva, kako su Iljadići i njihov ortaci mislili. Iz kršne Zagore diže se danas samo jedan glas proti njima: „Vanka iz naših sela, vanka iz naših kuća i zemalja; znademo vas; ako nam prietite, znači da nas ne ljubite, ako nas mažete i gostite, znači da nas trebujete, ali gdje ste bili prije, kad ste na obćini bili,

kad smo od vas izgledali pomoć? Onda ste nas govorili, onda ste nas zapuštali u nevolji, pa kako da vam danas vjerujemo?“

I tako je kremenjacima nestalo traga kroz 24 ure sa ciele obale naše Krke, gdje im je narod, i ako neuk, pokazao, da se ne da zavesti.

Hoće li otvoriti oči i onaj dio Dubrave, Danila, Vrpolja i Jadrtoveca, što danas još nije na pravom putu? Ta oni su komšije narodu preko našeg Trtra, oni su jednako poštteni i bistri kao i drugi, pa ih pitamo, hoće li se zbilja dati zaslijepti onim sramotnim varakanjem i obigravanjem crne družbe, onim obećanjima ljudi, koji su se na obćinskim ledjima obogatili? Nek ih taj narod upita: Zašto nas mitite, zašto nas na fraje sakupljate, zašto nam sad sve to obećavate? Jedan je odgovor, jer ti ljudi hoće opet da dodju na občinu, a onda da narodu bude opet, kō što mu je u prošlost bilo, jer vuk mienja dlaku ali čudi nikada.

Crna družba vara narod, da je ona proti Stojiću, jer da on hoće talijance na občinu.

To je najgdnija laž i kleveta, koja se ne smije zaboraviti. Stojić bi prvo poginuo, nego bi hrvatski barjak opoganio. Nasuprot žalostna je istina, da je crna družba u pomoć dozivala talijance, pače je nekoje i u svoj izborni odbor uvrstila; ona bi htjela, da na občinu dodju ljudi bez razlike stranaka, pa da je u Šibeniku i Cigana, i njih bi u pomoć dozvala, samo da se dočepa opet obćina.

Takove nametnike, takovu čeljad valja jedan put za uvijek od sebe otjerati, da se već nikad ne usude pristupiti pred narod, kao što su to već učinili Biljani, Lozovčani, Konjevračani, Brnjićani, Gorišani i drugi, te sva primorska naša sela.

Zaludu su dakle gozbe, zaludu pečenje i vino, karoce i kola; zaludu je upadati u sela i varati narod. Istina je jedna i ne da se oboriti, a ta je, da je crna družba samo na propast naroda, a današnja obćinska uprava na njegovu korist i diku. To su djela dokazala, a to će dokazati doskora i obćinski izbori.

DOMAĆE VIESTI.

Dvije rieči našim biskupima. Kad smo se mi svjetovnjaci zauzimali, da se uzpostavi stara naša svetinja, glogoljica, tad nam se od crkvnih starešina svačesa prigovaralo, jer da je ovo pitanje strango crkvo, pa da se mi svjetovnjaci ne smijemo mješati; a sada sv. Otac, na izraženu mu želju sa strane naših redodržavnika, da se već jednom ova stvar rieši na uluh sv. vjere i našeg naroda, odgovara im po svom tajniku: mučite; ne pašajte se u političke stvari!!

Vama presv. biskupima, kao čuvarima Krstove vjere u našim stranama, obraćamo se i pitamo: što je ovo?! Kako je, da crkva danas tvrdi jedno, a sutra drugo? Je li to povećava ugled i svetost crkve?

Papin ukor. Poznata je stvar, da je diplomatski jezik kurije rimske od vajkada bio uvijek latinski, a danas, kao za porugu nami Hrvatima, koji pitamo svoje starinsko pravo, svoj jezik u crkvi, kurija rimska ne samo da prema nami nema nikakvog materinskog obzira, nego kao da smo u sferi republike mlitačke, još nas kori u talijanskom jeziku. Izgleda da kurija rimska hoće i u crkvnim stvarima da tjera talijansku politiku.

„Hrvatski Sokol“, kako čujemo, ustanovit će se i u Tiesnome.

✗ Svečanost otvorenja nove zgrade okružnog sudišta u Šibeniku, obavljena je u nedjelju u jutro uz obćine formalnosti.

Predstavku za pravo Hrvata, za narodni jezik u crkvi, podpisala su 2 redodržavnika franjevca, onda redodržavnici, konventualaca, dominikanaca i trećoredaca. Ovi svi imaju svoga vrhovnog glavara reda u Rimu. Ovim vrhovnim glavarima preko svoga tajnika poslao je papa poznati ukor. Glavari za tim svojim državanjem, rečeno nam je sa posve mjerodavne strane. Dottičnih dokumenata nemamo. Toliko do znanja „Hrvatski Kruni“ na njezin upit. A što se u dotičnom objelodanjenom dokumentu opominju samo redodržavnici franjevci, to znači da „H. K.“ ima na razpoloženje samo onaj ukor, koji je prošao kroz ruke franjevačkog generala. Takav ukor primile su i druge redodržave svaka za sebe.

Iz Vodica se tuže na nepravedno sastavljene izborne listine. Mole Nanještinstvo, da već jednom providi u duhu pravdnosti i jednakih prava za sve izbornike, jer da ima velikih posjednika, koji plaćaju visokih poreza, a iz listina su samovoljno izbrisani. Oni, da ne mole milosti, ali da žele te u Vodici zavladati zakon, a ne samovoljia, koja azijski tlačiti sve, što joj je nepoćudno.

Porotno zasjedanje kod mjestnog okružnog sudišta započeo će dneva 29 kolovoza o. g. Predsjedat će razpravama gosp. predsjednik sudišta Mihelangeljo pl. Grisogono, a kao njegov zamjenik bit će pokrajinski savjetnik g. Alfred Benković.

Iz Zatona primamo drugu izjavu potpisanu od svih onih, koje je kara Mijo uvrstio kao svoje, i u kojoj proti tomu prosvjeduju najodlučnije. Međutim neka se zatonjani ne čude. Tako se dogodilo i mnogim drugima. Kara Mijo i družina ne znadu drugačije.

Iz Vodica nam pišu, da je dubrovački sokol pozdravio vodičko sokolsko slavlje žaleć, da ne može prisustvovati. I češki sokolski savez pozdravio je vodičko slavlje, tako isto i sokolice iz Ljubljane požalile su svoju odsutnost zbog ođričaja Prešernova spomenika.

Lečevica: Svrgnuti načelnik Ivan Gotovac bio je osuđen od c. k. suda u Trogiru dne 24 ožujka o. g., na 5 dana zatvora, što je na 12 veljače uvrديو svečelštarca Artura Lelasa, i uslied utoka, dvorski sud ga u Spljetu na 8 tek. osudio 7 dana zatvora prominjiva u globu od 30 K. Radi mučenja Mihića osuđen bi na 14 dana zatvora, te uslied ništovne žalbe promjenjeno u globu od 32 K. — Pustih li krunā u našega Gotovca?!

Muč-Donji. Poznato je kako L. Cambij odsjeo dva mjeseca u iztražnom zatvoru radi prijavština na obćini, i da se još zateže njegovom razpravom, dok on sad buni po obćini prigodom izbora nebi li ga se uzpostavimo druge njemu prijateljske uprave spasilo. Ovakove dvoilčne uloge izbit će na površinu i pred stranim svietom.

Do skora vidjenja „Jedinstvu“ Os.

Iz Mandaline. Pišu nami: Na 13 o. mjeseca, tkō je prošao naimo broda „Schwarzenberg“ mogao je vidit, gdje se mladić bacio kroz jedno okno broda u more. Za njim se bacio i jedan Kadet, da pomladica spasi. I u istinu spasio ga i u bolnicu odpremio. Zašto se to dogodilo? Evo. Mladić Hrvat dobio žestokih batina od nemca guardijana „S“, pa se htio utopiti. Iztrage rek bi nije ni bilo, a guardijanu ništa jer da je Dačić i da je dobro što ne trpi naše ljude. Da je koji Hrvat izprebijao Niemca kažu, da bi bilo drugačije.

Morpurgovo „Jedinstvo“ se ponosi, što je pisalo proti sokolstvu; pravo se reče, čina se ova stidila, tim se koza stidila.

Naše Brzjoavke.

PETROGRAD, 19. U Finlandiju prispjelo je do sada 150 ruskih bjegunaca.

PARIZ, 19. Proti koštitudcionalnom nacrtu Bulygina priredjuju se demonstracije na više mjesta.

BUDIMPEŠTA, 19. Koalicija je posebnim manifestom prihčila svoje protivno stanovište prema Fejervarjevim naredbama.